

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quae res in celebri Nicaeno co[n]cilio gereba[n]tur. Ca. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

loco exacuere: imo verò etiã cū membra essent in vnū corpus coagmentata, arma aduersum se mutuò ferre cœperunt.

Quæ res in celebri Nicæno cōcilio gerebātur. C. A. VII.

Quibus rebus cognitis, Imperator sapientissimus primū ipsum malorum fontē obstruere laborat: & ob eā causam mittit quendam hominem ingenio præstantē cum literis Alexandriam: atque eo pacto tum contentionis incendium extinguere nititur, tum spem animo capit se fratres seditione exæstuentes ad concordiam posse reducere. Verūm vbi spes eū fefellerat, celebre illud Nicænū cōciliū cogit, & publicos asinos, mulas, & mulos, quin etiam equos episcopis & comitibus suis ad iter faciendum vtendos dat. Simulatq; autem in vnum fuere congregati omnes, qui itineris molestias ferre poterant, Imperator quoq; venit Nicæam tū quòd episcoporū cupiebat videre multitudinē, tū quòd inter eos cōcordiā instituere desyderabat, atq; statim res oēs necessarias illis suppeditari iubet. Treceti decem & octo episcopi ibi in vnū cōuenerāt: episcopus autē Romanus propter etatē admodū ingrauescentē abfuit. Verū duos illò misit presbyteros, potestate illis cōcessa actis illius cōcilij assentiendi. Erāt eo tēpore multi viri, quos dona planè apostolica magnopere cōmendabāt: multi etiã qui stigmata domini Iesu, vt diuus ait apostolus, in corpore gestabāt. Nā Iacob^o episcopus Antiochiæ vrbis Mygdoniæ (hāc autē Syriæ & Assyriæ Nisibin appellāt) vixit id tēporis: qui & excitauit mortuos inq; numerū viuorū restituit, & infinita alia edidit miracula, quæ in hoc rursus opere inferere superuacaneum arbitror, præsertim cū sint à me in historia, quæ Philotheus inscribitur, cōmemorata. Paulū præterea episcopū Neocæsareæ (est hoc qdē castellū ad Euphratis littora sitū) Licinij rabies tūc acerbe torserat. Nā primū ambæ manus ei colligatæ erāt: deinde ferrū candēs illis admotū, quo nerui, quibus articuli cōmoueri solēt, cōtracti labefactatiq; fuerunt. Alij erant, quibus oculi dextri fuere effossi. Alij, quibus dextrorum pedum flexiones debilitatæ. Ex quorum numero fuit Paphnutius Aegyptius. Ad summam ibi videre licebat multitudinem martyrum in vnum coactum. Neque tamē diuinus iste & venerāduş cœtus hostibus Dei caruit, sed

Gal. 6.

sed aderant quidam, licet pauci numero, iiq̄ue veteratores: *vel raudinem*
 qui maris breuia imitati, calliditatem suam occultarunt, & *cedinem*
 Arii blasphemias, quamuis non palam & aperte, occulte *simulati*
 men patrocinati sunt. Itaque cum omnes Niceæ conuenis- *one imi-*
 sent, Imperator aulam illis in palatio præparauit maximam, *tantes.*
 iussitq̄; tot scamna atque sedes in ea locari, quot Episcopo *Nā quæ-*
 rum conuentui satis esse possent. Loco igitur ad hunc mo- *dā exem-*
 dum ipsis honorificè parato, intrare permisit, & de rebus *plaria*
 propositis consultare. Ille ipse Imperator postremus cum *habent*
 paucis se comitantibus ingressus est: cuius corporis proce- *εὐαγγ.*
 ritas summè laudanda fuit, cuius pulchritudo excellens ma-
 ximè, cuius pudor, qui in vultu infidebat, planè admirabi-
 lis. Deinde sella parua in medio posita, (istud enim sibi
 permitti ab Episcopis postulauerat) concedit: & omnis di-
 uinus ille cœtus se pariter in sedibus collocauit. Statim vt
 cessum est, Eustathius ille magnus (qui Philogonio, cuius
 supra mentionem feci, ex hac vita ad aliam meliorem trans-
 lato, episcopatum ecclesiæ Antiochenæ obtinuit: quippe
 hunc Episcopi & sacerdotes & vniuersus populus Christo
 deditus communibus suffragiis inuitum ecclesiam illā pro
 Philogonio pascere coegerunt) ille inquam Eustathius Im-
 peratorē laudis insignibus ornare, & ei pro singulari suo stu-
 dio erga res sacras eximia gloriæ præconia tribuere cœpit.
 A quo cum esset peroratum, Imperator omni genere laudis
 illusterrimus, verba facere de cōcordia & consensu animo-
 rum, in memoriam eos redigere tum crudelitatis tyranno-
 rum, tum præclarissimæ pacis suis temporibus diuinitus ec-
 clesiæ donatæ: ostendere etiam quàm graue esset, imò verò
 quàm acerbum, hostibus iam profligatis & nemine ex ad-
 uerso se opponere audente, vt ipsi se oppugnarent mutuo,
 & lætitiā inimicis atque adeo risum præberent: præsertim
 cum de rebus diuinis disputarent, haberentq̄; doctrinam sa-
 cratissimi spiritus literarum monumentis proditam. Nam
 libri, inquit, euangelistarum & Apostolorum, quinetiam ve-
 terum Prophetarum oracula nos euidenter docent, quid de
 diuino numine sentiendum sit. Omni igitur seditiosa con-
 tentione depulsa, literarum diuinitus inspiratarum testimo-
 nis res in quæstionem adductas dissoluamus. Ista, aliaq̄ue
 de genere eodem, dum doctrinæ Apostolicæ consensum

THEODOR. HISTOR.

stabilire moliretur, tanquam filius patris amantissimus Episcopis & sacerdotibus, velut patribus proposuit. At quanquam maxima pars concilii verbis eius obtemperavit, & mutuam concordiam, doctrinamque sanam amplectata est, tamen pauci quidam, quorum supra feci mentionem, & præter eos Menophantus Ephesus, Patrophilus Scythopolitanus, Theogonius ipsius Nicææ Episcopus, Narciscus Episcopus Neroniæ (est autem Neronias minoris Ciliciæ vrbs, quam Irenopolim iam vocamus) & cum his vnà Theonas Marmaritanus, & Ptolemaidis Aegyptiorum secundus, Arii patrocinio suscepto, doctrinæ apostolicæ contradixerunt. Quinetiam fidei formulam, quam composuerant, concilio proposuerunt: quæ, vt primum perlecta fuit, quoniam omnes eam adulterinam & commentitiam esse vociferabantur, illico discerpta est. Ac cum ingens tumultus esset contra eos concitatus, & omnes eos vt pietatis proditores insimularent, metu percussi exurrexere: atque ipsi primi omnes vnà, solis Secundo & Theona exceptis, sententiam excommunicationis contra Arium pronuntiauerunt. Quocirca impio illo ecclesia exturbato, fidei formula, quæ adhuc in ecclesiis seruatur, communi consensu composita, & subscriptionibus omnium confirmata, concilium dimissum est.

Eorum qui Ario fauebant ex Eustathij & Athanasij commentariis reprehensio.

CAP. VIII.

VERùm enimvero Episcopi, quorum nomina supra citauimus, veteratoriè & parum syncerè huic fidei formulæ consenserunt. Quod quidem ita se habere testimonio esse possunt cum infidiæ, quas ipsi postea contra pietatis propugnatores struebant, tum libri, quos hi contra eos ipsos ediderunt. Nam Eustathius ille ecclesiæ Antiochenæ Episcopus, cuius ante facta est mentio, vbi res ab illis gestas docuit, & blasphemiam in Deum refutauit, & interpretatus est denique sententiam illam Prouerbiorum, quæ ita habet: Dominus condidit me in initio viarum
 suarum

Prouer. 8